

2. ÚZEMÍ A PODNEBÍ

Česká republika je vnitrozemským státem, ležícím uprostřed mírného pásu severní polokoule ve střední části Evropy. Svou rozlohou 78 867 km² je mezi 46 evropskými státy na 22. místě, počtem obyvatel 10 287 189 na 15. místě a hustotou zalidnění 130 obyvatel na 1 km² na 13. místě v Evropě. Státní hranice tvoří sousedství s Německem (810,3 km), Polskem (761,8 km), Rakouskem (466,3 km) a Slovenskem (251,8 km).

Od 1. 1. 2000 platí v České republice nové územní uspořádání a stávající okresy jsou seskupeny do 14 krajů vč. Hl. m. Prahy, jako samostatného kraje. K 1. 1. 2005 změnilo 28 obcí příslušnost ke kraji i okresu.

Na konci roku 2002 byla ukončena činnost okresních úřadů a významná část jejich kompetencí byla přenesena na 205 obcí s rozšířenou působností, které zahájily svoji činnost od 1. 1. 2003. K 1. 1. 2005 38 obcí změnilo příslušnost do správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Územím České republiky prochází hlavní evropské rozvodí oddělující povodí Severního, Baltského a Černého moře. Rozvodním uzlem těchto tří moří je Králický Sněžník (1 423 m n. m.). Hlavní říční osy jsou v Čechách Labe (370 km) s Vltavou (433 km), na Moravě především Morava (246 km) s Dyjí (306 km) a na severu Moravy a ve Slezsku Odra (135 km) s Opavou (131 km).

Z hlediska fyzicko-geografického leží Česká republika na rozhraní dvou různých horských soustav, lišících se od sebe stářím i geologickým a geomorfologickým vývojem. Západní a střední část České republiky vyplňuje Česká vysočina, vytvořená v podstatě koncem prvohor a mající převážně ráz pahorkatin a středohory (Šumava, Český les, Krušné hory, Krkonoše, Orlické hory, Jeseníky). Do východní části státu zasahují Západní Karpaty, které nabyly své nynější podoby v třetihorách (Beskydy). Rozhraní mezi oběma horskými systémy vyplňuje pásmo úvalů.

Podnebí České republiky se vyznačuje vzájemným pronikáním a míšením oceánských a kontinentálních vlivů. Je charakterizováno západním prouděním s převahou západních větrů, intenzivní cyklonální činností způsobující časté střídaní vzduchových hmot a poměrně hojnými srážkami. Přímořský vliv se projevuje hlavně v Čechách, na Moravě a ve Slezsku přibývá kontinentálních podnebních vlivů. Velký vliv na podnebí České republiky má nadmořská výška a reliéf. Z celkové plochy státního území leží 52 817 km² (66,97 %) v nadmořské výšce do 500 m, 25 222 km² (31,98 %) ve výšce od 500 m do 1 000 m a pouze 827 km² (1,05 %) ve výšce nad 1 000 m. Střední nadmořská výška České republiky je 430 m.

Rovněž flora a fauna vyskytující se na území České republiky svědčí o vzájemném pronikání hlavních směrů, kterými se v Evropě šířilo rostlinstvo a živočišstvo. Lesy, převážně jehličnaté, zauímají 33 % celkové rozlohy České republiky.

Také půdní pokryv se vyznačuje značnou variabilitou, a to jak zrnitostním složením půd, tak i rozšířením jednotlivých půdních typů. Nejrozšířenějším typem půd v České republice jsou hnědé půdy.

Údaje v tabulkách jsou plně srovnatelné s údaji publikovanými ve statistických ročenkách předchozích let. Tabulka 2-15. Základní (podzemní) odtok v roce 2006 je uváděna nově.

* * *

Podrobnější informace lze získat v dalších publikacích ČSÚ vydávaných podle Edičního plánu na rok 2007 v tematické skupině 1 – SOUBORNÉ INFORMACE, podskupině 13 – Informace o regionech, městech a obcích:

– „Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2007“ – srpen 2007

– „Malý lexikon obcí ČR 2007“ – 4. čtvrtletí 2007

- „Okresy České republiky v roce 2006“ – 3. čtvrtletí 2007
- „Kraje České republiky 2006“ – 4. čtvrtletí 2007
- „Města a městyse v ČR“ – 4. čtvrtletí 2007

Další údaje jsou zveřejňovány na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

- http://czso.cz/csu/redakce.nsf/i/regiony_mesta_obce_souhrn

nebo dalších institucí:

- <http://www.chmi.cz/> - Český hydrometeorologický ústav
- <http://www.vugtk.cz/> - Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický

Česká republika v roce 2006

Czech Republic in 2006

Největší obec <i>Largest municipality</i>	Praha	1 188 126 obyvatel <i>inhabitants</i>	hlavní město <i>Capital City</i>
Nejmenší obec <i>Smallest municipality</i>	Vlkov	16 obyvatel <i>inhabitants</i>	okres České Budějovice <i>České Budějovice District</i>
Nejvýše položené sídlo <i>Settlement placed highest</i>	Filipova Huť	1 093 m n. m. <i>a. s. l.</i>	okres Klatovy <i>Klatovy District</i>
Nejnižše položené sídlo <i>Settlement placed lowest</i>	Hřensko	130 m n. m. <i>a. s. l.</i>	okres Děčín <i>Děčín District</i>
Nejvýše položený bod <i>Highest point</i>	Sněžka	1 602 m n. m. <i>a. s. l.</i>	pohoří Krkonoše <i>Krkonoše Mountain range</i>
Nejnižše položený bod <i>Lowest point</i>	výtok Labe u Hřenska <i>Discharge of the Labe river at Hřensko</i>	115 m n. m. <i>a. s. l.</i>	okres Děčín <i>Děčín District</i>
Nejhlubší propast <i>Deepest chasm</i>	Hranická propast	¹⁾ 274,5 m	okres Přerov <i>Přerov District</i>
Největší národní park <i>Largest national park</i>	Šumava	685,2 km ²	pohoří Šumava <i>Šumava Mountain range</i>
Největší chráněná krajinná oblast <i>Largest landscape area protected</i>	Beskydy	1 160 km ²	pohoří Beskydy <i>Beskydy Mountain range</i>
Nejdelší řeka <i>Longest river</i>	Vltava	433 km	Čechy <i>Bohemia</i>
Největší plocha povodí <i>Largest catchment area</i>	Labe	51 103,9 km ²	Čechy <i>Bohemia</i>
Největší jezero <i>Largest lake</i>	Černé jezero	18,4 ha	pohoří Šumava <i>Šumava Mountain range</i>
max. hloubka / <i>depth</i>		39,8 m	
Největší rybník <i>Largest pond</i>	Rožmberk	489 ha	okres Jindřichův Hradec <i>Jindřichův Hradec District</i>
max. hloubka / <i>depth</i>		6,2 m	
Největší přehradní nádrž <i>Largest dam reservoir</i>	Lipno	4 870 ha	pohoří Šumava <i>Šumava Mountain range</i>
max. hloubka / <i>depth</i>		20 m	
Nejteplejší minerální pramen <i>Hottest thermal spring</i>	Vřídlo	72 °C	Karlovy Vary
Nejvyšší denní maximální teplota vzduchu <i>Highest daily maximum air temperature</i>	Kopisty 20. 7. 2006	38,0 °C	okres Most <i>Most District</i>
Nejnižší denní minimální teplota vzduchu <i>Lowest daily minimum air temperature</i>	Šumperk 23. 1. 2006	-30,3 °C	okres Šumperk <i>Šumperk District</i>
Nejvyšší denní úhrn srážek <i>Highest daily precipitation</i>	Labská bouda 7. 8. 2006	193,1 mm	pohoří Krkonoše <i>Krkonoše Mountain range</i>
Nejvyšší výška sněhové pokrývky <i>Deepest snow cover</i>	Labská bouda 12. 3. 2006	260 cm	pohoří Krkonoše <i>Krkonoše Mountain range</i>

¹⁾ dosud největší potvrzená hloubka

¹⁾ The greatest depth recorded to date